

GRAFICKÝ PROJEKT 1 (ČTVRTÁ ČÁST): ABSTRAKCE VYCHÁZEJÍCÍ Z TVARU PÍSMEN

ČTVRTÁ METODA: ZAČLENĚNÍ PÍSMEN

Dostí rozšířenou metodou vizuálního zprostředkování informací je tvorba nového vizuálního sdělení kombinací různých prvků. V takovémto typu kompozic se spolu s obrazovými prvky často objevují *písmena*, jejichž výhodou je, že jsou běžnými a snadno rozpoznatelnými objekty. Díky pestré nabídce vizuálních stylů a tvarů jsou prostředkem, který grafikovi pomáhá velmi přesně vyjádřit zamýšlený význam. Pro typografické řešení platí tytéž kompoziční principy souladu, různorodosti a harmonie.

Písmena se používají ve skupinách, včetně jednoduché kombinace iniciál, a často bývají součástí loga. Delší skupiny písmen, např. slovní spojení nebo věty, se uplatní jako nadpisy a titulky. Bloky textu na stránce vytvářejí linie a tvary. Výběr určitého druhu písma i rozmístění písmen na stránce mohou výrazně ovlivnit to, jakým způsobem čtenář sdělení pochopí.

V kapitole 11 „Grafický projekt 5: návrh písma“ si písmo a jeho funkci v kompozici rozebereme podrobněji. Dotkneme se zde i problematiky tónové hodnoty a barvy písma. V tomto projektu navážeme na metody abstrakce z předchozích kapitol a zaměříme se na tvorbu jednoho písmene kombinací zjednodušených objektů.

OBSAH: VYMEZENÍ ZÁKLADNÍHO ÚKOLU

Použijte stejný objekt jako v předchozích kapitolách a složte z něj nebo jeho částí určité písmeno. Cílem je „provázat“ znak a obrázek natolik dokonale, aby úplně splynuly a vytvořily tvar, který bude novým samostatným vizuálním celkem (obrázek 7.1).

Abstrakce v tomto projektu bude sestávat ze stejných základních kroků jako v předchozích kapitolách. Vypracujte opět černobílé studie ve čtvercových rámečcích o velikosti 10 × 10 cm a prozkoumejte v této zkusmé fázi projektu pestrou řadu možných řešení a uspořádání.

Vyberte si nějaký běžný písmový znak a zachovejte u něj správné proporce. Určitou jeho část můžete zakrýt nebo vymazat a celé znaky uvnitř rámečku zvětšit nebo zmenšit, přemístit nebo otočit. Písmena můžete částečně oříznout, ale z obrázku musí být rozpoznatelné, o jaký znak se jedná (obrázek 7.2).

Obrázek 7.1: Nechte objekt splynout s tvarem písmene

(*Splynutí s tvarem písmene – děrovací kleště* © 2004. Otištěno se svolením Lindy Khounnorathové.)

U tohoto projektu je podobně jako u předchozích abstrakcí objektů důležité, aby jednotlivé prvky byly co do tvarů vzájemně slučitelné a aby pozitivní a negativní tvar zakládaly jednotu kompozice. Různorodosti můžete dosáhnout zapojením linií, začleněním naznačeného tvaru, kontrastem tónových hodnot nebo změnou velikosti (obrázek 7.3).

Obrázek 7.2: Základní části písmene musí být rozpoznatelné

(*Splynutí s tvarem písmene – kováčské kladivo* © 2005. Otištěno se svolením Jeremyho Kenisky.)

Obrázek 7.3: Různorodosti můžete v kompozici dosáhnout zapojením linií, začleněním naznačeného tvaru, kontrastem tónových hodnot nebo změnou velikosti

(*Splynutí s tvarem písmene – děrovací kleště* © 2004. Otištěno se svolením Matta Tovara.)

Teoretická průprava

Písmena jakožto tvary

Písmena jsou abstraktní tvary, kterým připisujeme smluvený symbolický význam. Obecně uznávaný význam jednotlivých znaků abecedy se musíme naučit. Písmena jsou v zásadě tvary, a proto pro jejich grafické provedení platí stejná kompoziční pravidla jako pro jiné objekty.

Chcete-li hlouběji porozumět tomu, jak se vytváří souladná, ale přesto poutavá kompozice, a v čem spočívá abstrakce objektů, pracujte se stejnými tvary jako doposud, protože tím budete nuceni důkladně prozkoumat pozitivní a negativní tvary jak na výchozím objektu, tak i na kresbě každého písmene. Jelikož základní vzhled písmen je již dán, budete muset na výchozím objektu hledat jednotlivé tvary, které vzhled daného písmene nejlépe vystihnou. Takové cvičení pomáhá bystřit smysl pro vzhledové detaily a umožní vám prozkoumat linii, tvar, soulad a různorodost z nových hledisek.

Stavba písmen má určité charakteristické rysy, protože písmena společně utvářejí soustavu, kterou znáte pod názvem *abeceda*. Tato soustava je vystavěna na shodě a podobnosti tvarů, které zajišťují vzájemnou návaznost znaků a usnadňují čtení textu. Různé vzhledové varianty dané soustavy se nazývají *písma*. Rozdíly ve vzhledu písem mohou být dány historickým obdobím, v němž byla navržena, technologií jejich tvorby a také tím, pro jaký typ média nebo sdělení byla určena. Písma se skládají ze souladných tvarů vzájemně kombinovatelných tak, aby výsledná soustava měla dostatek prostředků pro odlišení jednotlivých znaků abecedy (obrázek 7.4). Další podrobnosti o písmech a jejich historii se dočtete v kapitole 11.

Písmena jakožto komunikační prostředek

Každý druh písma má svůj jedinečný vzhled a rozdílné komunikační účinky. Jako melodie lidského hlasu, slovník a volba tónu společně přispívají k nezaměnitelnému projevu určité osobnosti, tak i rozdíly ve vzhledu písem vám umožní pro zamýšlený komunikační účinek daného grafického návrhu zvolit specifický a náležitý vizuální „hlas“.

Charakteristický vzhled a osobitost určitého písma vycházejí z tvarů a jejich vzájemných vztahů v jednotlivých písmových znacích. Grafik se snaží tvar a vzhled písma, které si vybral, úzce provázat s grafickými prvky a zamýšleným sdělením, aby celá kompozice byla soudržná a souladná. Na obrázku 7.5 vidíte několik způsobů, jak lze výběrem linií a tvarů grafiky i písmen dosáhnout v kompozici harmonických vztahů.

Na obrázku 7.5 uvádíme tři ukázky začlenění zjednodušeného objektu do tvaru písmene. Toto prolínání písmen a piktografických prvků ilustruje možnosti abstrakce spojené s obrysem písmového znaku a prostorem vně tohoto obrysu. Všimněte si, jak piktografické prvky dokonale zapadají do negativního prostoru vytvořeného obrysem písmene. Na obrázku 7.7 vidíte dva příklady písmových znaků začleněných do obrázku. Na levém logu je negativním tvarem promítnutým perspektivně kolem profilu nosníku naznačen tvar písmene „H“, zatímco na pravém logu vystupuje z dlaně místo palce písmeno „r“.

VAN DOESBURG

Obrázek 7.4: Tato ukázka současného písma založeného na harmonii a přímých tvarech připomíná estetiku konstruktivismu. Toto písmo jsme zvolili jako příklad proto, že je v něm zřetelný jednoduchý systém a vzájemné vztahy mezi písmeny.

(Písmo Van Doesburg © 2000. Otištěno se svolením Mikea Claytona.)

Obrázek 7.5: Text je provázán s obrázkem pomocí souladu tvaru písmen s liniemi a tvary stylizovaných postav a předmětů

(Slovo a obraz © 2003. Otištěno se svolením Patricka Wilkeye, <http://www.visiocommunications.com>.)

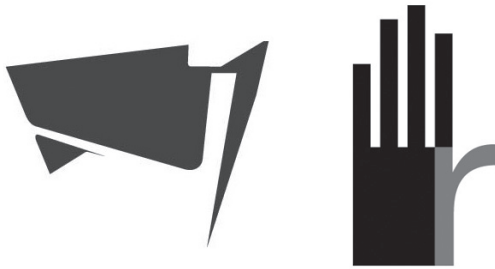

Obrázek 7.6: Kresby stavařského loga

(Zleva doprava: Logo W © 2006. Otištěno se svolením Erica Weidnera. Logo G © 2006. Otištěno se svolením Jenny Gonzalezové. Logo P © 2006. Otištěno se svolením Robina Parkera.)

Anatomie písmene

Aby grafické mohli různá písmena v ilustraci náležitě použít, neobejdou se bez znalosti jejich jednotlivých částí. Význam některých odborných výrazů, kterými se jednotlivé části písmen označují, si každý snadno domyslí, jiné se neobejdou bez vysvětlení. Následující definice jsou doplněny schématem na obrázku 7.8:

Obrázek 7.7: Dvě ukázky písmen začleněných do tvarů.

(Zleva doprava: *Montáže Heaton* © 2005. Otištěno se svolením Josepha Blalocka. *Ráchelino poselství* © 2006. Otištěno se svolením společnosti Bradford Lawton Design Group, <http://www.bradfordlawton.com>.)

Obrázek 7.8: Anatomie písmene

- **Horní dotah:** Svislá část písmene malé abecedy, která dosahuje až k horní dotažnici (týká se písmen b, d, f, h, k, l, t).
- **Účaří:** Myšlená vodorovná čára, na které spočívají paty všech písmen.
- **Bříško:** Oválný až kruhový tah písmena, zpravidla spojený s dřikem.
- **Výška verzálek:** Výška písmen velké abecedy měřená od účaří až po verzálkovou dotažnici.
- **Verzálková dotažnice:** Myšlená vodorovná čára, ke které dosahují všechny verzálky.
- **Vnitřní plocha písmene:** Uzavřená nebo částečně uzavřená část písmene. Příkladem je střed písmen „e“ či „o“ nebo svislá mezera ohraničená svislými tahy písmen „u“ či „n“.
- **Příčka:** Příčný tah písmen, např. „e“, „f“, „t“, „A“, „H“ apod.
- **Dolní dotah:** Svislá část písmene malé abecedy, která dosahuje až k dolní dotažnici (např. p, g, q).
- **Serif:** Drobné příčné zakončení hlavních tahů.
- **Střední výška písma:** Výška písmen malé abecedy, která nemají horní ani dolní dotah.

Návrhová fáze a výběr kompozičně zajímavých částí písmen

Když již víte, z jakých základních částí se písmena skládají, je na čase naučit se rozlišovat jednotlivé druhy písma. *Písmo* je skupina písmen, jejichž tah, velikost a řez mají společné rysy.

Na obrázku 7.9 vidíte ukázkou čtyř různých druhů písem. Některá písmena mají při dané velikosti stejnou tloušťku tahu (Futura), zatímco jiná ji mají proměnlivou (Bauer Bodoni). Některá písmena mají serify (Garamond), jiná ne (Impact). Srovnajte, jak se na uvedených příkladech mění celková tloušťka a šířka písmen.

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 12345

Bauer Bodoni

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 12345

Garamond

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 12345

Futura

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 12345

Impact

Obrázek 7.9: Ukázka čtyř písem

Nejvhodnější pro účely tohoto projektu budou jednodušší a ne příliš zdobná písmena. Při vypracovávání zadání se zaměřte na tvary vytvořené obrysem písmen vně jejich vlastní plochy (negativní prostor), protože právě tyto tvary skýtají mnoho možnosti pro prolínání obrázku a písmene (obrázek 7.10).

Obrázek 7.10: Telefon je vložen do negativního prostoru ohraničeného písmenem

(*Splynutí s tvarem písmene – telefon splyvající s písmenem „M“* © 2004. Otištěno se svolením Themaha Wilsona.)

Základní postup sestávající z nakreslení studií, jejich posouzení a vylepšení se oproti kapitolám 4 až 6 nemění. V tomto projektu se soustředíte především na to, jak hladce objekt a písmeno splývají do jednoho celku. Pozorovatel by neměl vnímat dva rozdílné objekty, nýbrž jeden souvislý obraz (obrázek 7.11).

Obrázek 7.11: Ukázky studentských prací

(Zleva doprava: *Splynutí s tvarem písmene – telefon splývající s písmenem „A“* © 2005. Otištěno se svolením Robina Parkera. *Splynutí s tvarem písmene – telefon splývající s písmenem „V“* © 2005. Otištěno se svolením Robina Parkera. *Splynutí s tvarem písmene – kolíček na prádlo splývající s písmenem „J“* © 2005. Otištěno se svolením Jeremyho Kenisky.)

VÝROBNÍ FÁZE

Po zdokonalení vybraných studií se rozhodněte, které tři z nich dále zpracujete na počítači, naskenujte je a připravte k dalšímu zpracování v Illustratoru CS3.

2 CVIČENÍ: ZÁKLADY PRÁCE S NÁSTROJEM TEXT V ILLUSTRATORU

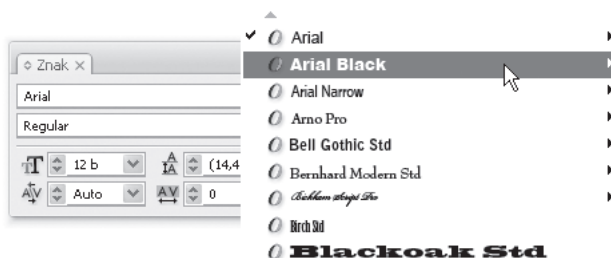
Nástroj Text (T) je v programu jedním z nejsnáze ovladatelných nástrojů. Umožňuje uživateli psát text přímo do dokumentu. Chcete-li jej použít, postupujte takto:

1. Spusťte Illustrator CS3 a vytvořte nový dokument. Nazvěte ho „Kombinace_pisma“. Klepněte na OK.
2. V panelu nástrojů (viz obrázek 7.12) vyberte nástroj Text (T).

Obrázek 7.12: Poloha nástroje Text na panelu nástrojů

3. Klepnutím na libovolné místo dokumentu do dokumentu vložte textový kurzor, abyste mohli začít psát. Pak napište několik znaků.
4. Nástrojem Text lze vybrat napsaný text celý nebo jednotlivé znaky. Stačí umístit textový kurzor před znak nebo znaky, které chcete vybrat, pak klepnout a tažením je označit. Nyní můžete změnit několik vlastností znaků. Příslušné volby se nacházejí v panelu Znak/Character.
5. Příkazem Okna/Window → Text/Type → Znaky/Characters otevřete panel Znak/Character.
Po zobrazení tohoto panelu máte k dispozici volby pro nastavení rodiny písma, velikosti písma a dalších parametrů.
6. Rodinu písma nebo jeho druh můžete změnit v rozbalovací nabídce Rodina písma/Font (obrázek 7.13).

Obrázek 7.13: V této rozbalovací nabídce vyberte některé z písem, která máte na svém počítači nainstalována

7. Velikost textu změňte klepnutím na rozbalovací nabídku Velikost písma/Font Size na panelu Znak/Character (obrázek 7.14).

Ostatní volby tohoto panelu si představíme v jiné kapitole.

Obrázek 7.14: Rozbalovací nabídka Velikost písma/Font Size, v níž je velikost písma nastavena na 12 bodů (vlevo) a 36 bodů (vpravo)

Převod textu na cesty: příkaz Vytvořit obrysy

Při tisku nebo zobrazení textu na obrazovce pracuje počítač se souborem písma, v němž jsou uloženy instrukce o tvaru, poloze a odstupu každého znaku. Proto se vám může stát, že v počítačové učebně v dokumentu nastavíte určité písmo, pak si jej doma otevřete na svém

počítači a zjistíte, že všechny znaky v dokumentu jsou chybné, neboť dané písmo na svém počítači nemáte nainstalováno.

Text, který v libovolném programu napíšete, se odkazuje na soubor písma. *Soubor písma* je nevelký soubor, s nímž pracuje operační systém. V tomto souboru jsou uloženy informace o všech písmenech, číslicích, interpunkčních znaménkách, zvláštních znacích a dalších symbolech. Každé písmo má svůj vlastní soubor písma, který musí být na počítači umístěn na vyhrazeném místě, abyste je mohli použít.

U základního textu nelze měnit příliš parametrů. Můžete změnit velikost písma, barvu a odstup znaků, ale nikoli stavbu daného písma.

Soubor písma, na který je dané písmo odkázáno, obsahuje souhrn vektorových cest, které počítači slouží k optimálnímu zobrazení a vytištění písmových znaků. V Illustratoru lze nastavit, zda bude písmo odkazovat na soubor písma, nebo zda se bude skládat jen z vektorových cest, které z tohoto souboru převezmou příslušné informace. Tyto cesty lze upravit stejným způsobem, jako jste upravovali křivky v předchozích projektech.

1. Nástrojem Text zadejte do dokumentu znaky, se kterými chcete dále pracovat. Na nastavení rodiny písma nyní nezáleží.
2. Příkazem Okna/Window → Text/Type → Znaky/Characters (PC: Ctrl+T; Mac: ⌘+T) otevřete panel Znak/Character.
3. Označte zadaný text a zvolte druh písma, který chcete použít. Velikost písma nastavte na 72 bodů.
4. Nástrojem Výběr označte textový rámeček a příkazem Text/Type → Vytvořit obrysy/Create Outlines (PC: Ctrl+Shift+O; Mac: ⌘+Shift+O) převedte písmo na cesty.

Daný text se již neskládá z obyčejných písmen, ale z cest složených z bodů a čar. Ve výchozím stavu jsou převedená písmena seskupena. Chcete-li jednotlivé znaky přemísťovat samostatně, musíte skupinu rozdělit (obrázek 7.15).

Obrázek 7.15: Ve výchozím stavu jsou písmena, která byla převedena na cesty, seskupena

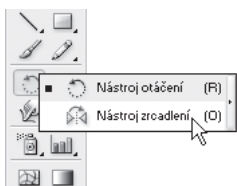
5. Zkontrolujte, zda máte převedená písmena dosud vybraná, a zvolte příkaz Objekt/Object → Rozdělit skupinu/Ungroup (PC: Ctrl+Shift+G; Mac: ⌘+Shift+G).

Jednotlivé znaky již můžete nástrojem Výběr přemísťovat samostatně. Jako příklad dále použijete velké písmeno „A“ některého serifového písma.

Práce s nástroji pro změny tvarů: nástroj Zrcadlení a nástroj Změna velikosti

Nástroje pro změny tvarů umožňují řadou způsobů upravit vzhled tvarů. Nástrojem Změna velikosti lze tvar zvětšit nebo zmenšit, nástrojem Zrcadlení jej můžete převrátit podle svislé nebo vodorovné osy a nástrojem Otáčení je možné změnit jeho sklon. Pokud si pozorně prohlédnete následující schémata, pochopíte, jak lze nástroje pro změny tvarů uplatnit při tvorbě výsledné ilustrace. Postupujte podle následujících pokynů:

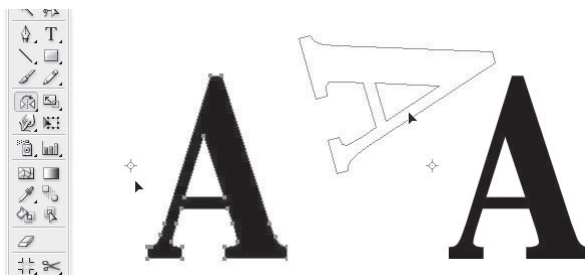
1. Přetáhněte písmeno „A“ doprostřed stránky, aby se vám s ním snáze pracovalo.
2. Ponechte ho vybrané a v panelu nástrojů zvolte nástroj Zrcadlení (O). Je přidružen k nástroji Otáčení (obrázek 7.16).

Obrázek 7.16: Nástroj Zrcadlení je přidružen k nástroji Otáčení. Po vybrání se přidružený nástroj zobrazí v panelu nástrojů na místě původního nástroje. Chcete-li aktivovat původní nástroj, klepněte na panelu nástrojů na příslušné políčko, držte stisknuté tlačítko myši a znovu jej vyberte.

Nástrojem Zrcadlení lze vybraný objekt převrátit podle neviditelné osy nebo okolo středového bodu. Středový bod vypadá jako terč a objeví se u objektu po aktivaci libovolného nástroje pro změnu tvaru. Umístíte-li na tento bod ukazatel, lze jej klepnutím a tažením přesunout.

3. Posuňte středový bod, který se nachází u písmene „A“, doleva (obrázek 7.17).

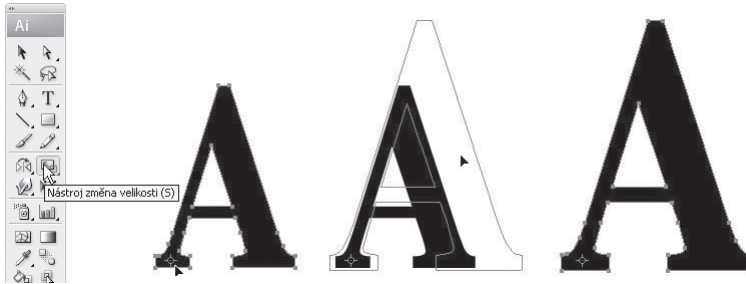
Obrázek 7.17: Nástroj Zrcadlení převrátí tvar podle myšlené osy. Středový bod vypadá jako symbol terče.

4. Umístěte ukazatel na písmeno „A“ a klepnutím a tažením přesuňte ukazatel doleva, držte přitom stisknutou klávesu Shift.

Písmeno „A“ se začne otáčet okolo středového bodu, tvar přitom bude na tento bod stále mířit. Klávesou Shift jste intervaly zrcadlení omezili na násobky 45°. Kdybyste při tažení drželi stisknutou klávesu Alt (PC) nebo Option (Mac), vytvořili byste tažením kopii vybraného objektu.

Tvary můžete převrátit i podle osy, kterou zadáte v dialogu Zrcadlit/Reflect. Otevřete jej příkazem Objekt/Object → Transformovat/Transform → Zrcadlit/Reflect (nebo poklepáním na nástroj Zrcadlení).

- Po převrácení písmeno „A“ ponechte vybrané a v panelu nástrojů zvolte nástroj Změna velikosti (S) (obrázek 7.18).

Obrázek 7.18: Umístění nástroje Změna velikosti v panelu nástrojů. Zadejte středový bod a pomocí klávesy Shift změňte velikost písmene „A“. Jeho proporce zůstanou zachovány.

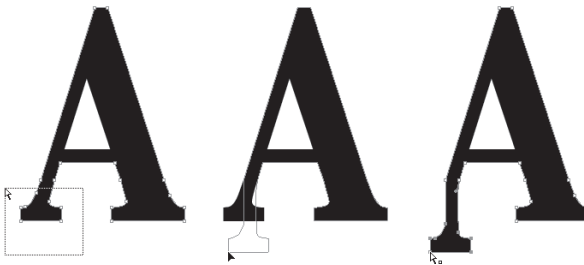
- Do levého dolního rohu vložte středový bod, klepněte na tvar, držte stisknutou klávesu Shift a táhněte myší nahoru směrem doleva.

Tento nástroj v kombinaci s klávesou Shift zachovává při změně velikosti původní proporce. Také má vlastní dialog, který lze otevřít poklepáním na tento nástroj v panelu nástrojů nebo příkazem Objekt/Object → Transformovat/Transform → Změnit velikost/Scale.

Nástroj Přímý výběr: „protáhnutí“ bodů

Po převedení písmene „A“ na cesty lze tento objekt zdeformovat tažením některých bodů, které jsou součástí cest. Následující postup popisuje, jak lze prodloužit levý i pravý dřík písmene „A“:

- V panelu nástrojů vyberte nástroj Přímý výběr (A). Klepnutím a tažením vytvořte kolem levého dříku výběrový rámeček, kterým ho vyberete (obrázek 7.19).

Obrázek 7.19: Tažením vytvořte kolem dolní části písmene „A“ výběrový rámeček, kterým vyberete body jeho cesty. Při posouvání bodů se řiďte zobrazeným náhledem čar.

2. Všimněte si, že vybrané body jsou bílé, zatímco zbývající body cesty jsou neprůhledné. Takto lze vizuálně rozpoznat, které body jste vybrali.
3. Klepnutím a tažením nástrojem Přímý výběr posuňte vybrané body asi o 12 mm níže.
4. Na zobrazeném náhledu vidíte, jak bude cesta po přesunu bodů vypadat. Tlačítko myši zatím nepouštějte.
5. Stiskněte klávesu Shift a držte ji během tažení stisknutou. Tím omezíte možný pohyb bodů jen na vodorovný směr (obrázek 7.19). Pusťte tlačítko myši, aby se vybrané body přesunuly do zvolené polohy.
6. Tažením vytvořte výběrový rámeček kolem pravé dolní části dříku a vyberte ho (obrázek 7.20). Pak vybrané body přetáhněte níže směrem doleva tak, aby ležely na účarí nastaveném přetaženými body levého dříku.

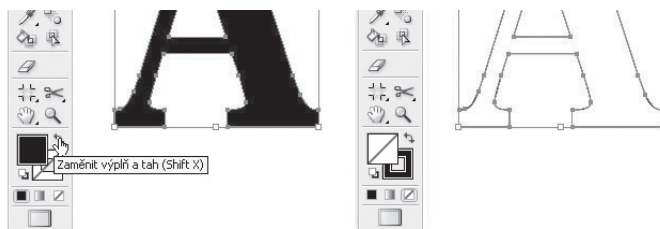
Obrázek 7.20: Tažením vytvořte kolem dolní části levého dříku rámeček, kterým vyberete body na jeho cestě. Při přesouvání bodů si nepomáhejte klávesou Shift a řiďte se zobrazením náhledu budoucí podoby cest, dejte pozor, aby se při tom tloušťka dříku nezměnila.

7. Body lze přesouvat i jednotlivě. Pomocí klávesy Shift vyberete jeden či více bodů.

Změna výplně a tahu prostřednictvím panelu nástrojů

Písmeno „A“ má černou výplň a tah nastavený na Žádný/None. Typickou vlastností počítačových písem totiž je, že znaky mají nastavenou výplň a jsou bez tahu. V tomto cvičení si vyzkoušíte, jak lze situaci obrátit, zrušíte výplň a nastavíte černý tah.

1. Máte-li písmeno „A“ dosud vybráno, klepněte v panelu nástrojů na ikonku Prohodit výplň a tah/Swap Fill and Stroke (Shift+X) (obrázek 7.21).

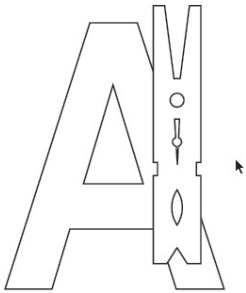
Obrázek 7.21: Tlačítkem Prohodit výplň a tah/Swap Fill and Stroke lze rychle změnit tyto základní parametry tvarů

Práce s nástroji pro změny tvarů: nástroj Otáčení a nástroj Změna velikosti

V tomto cvičení sloučíte podle podobnosti tvarů části písmene „A“ s kolíčkem na prádlo. Soubor s obrysem písmene a tvarem kolíčku jsme vám přichystali na CD.

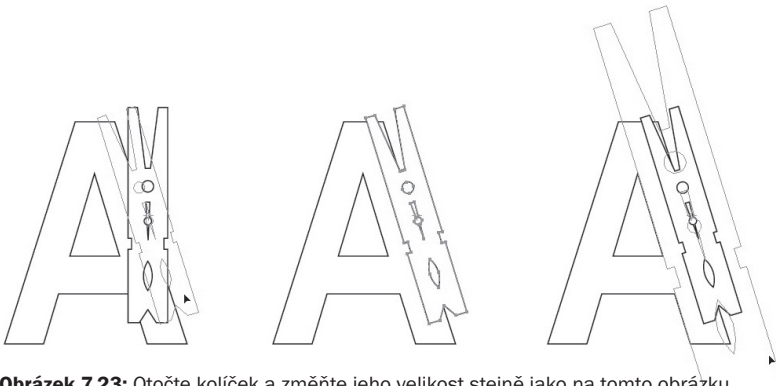
1. Z přiloženého CD otevřete soubor k07_a_kolicek_demo.ai.
2. Přetáhněte podle vzoru na obrázku 7.22 tvar v podobě kolíčku na písmeno „A“ a v panelu nástrojů vyberte nástroj Otáčení (R). Možná nebude na panelu přímo zobrazen, v tom případě ho najdete přidružený k nástroji Zrcadlení. Středovým bodem nehýbejte.

Obrázek 7.22: Přetáhněte kolíček na písmeno „A“ stejně jako na tomto obrázku

Nástroj Otáčení funguje na základě stejných principů jako nástroje Změna velikosti a Zrcadlení. Také má vlastní dialog, který otevřete poklepaním na tento nástroj nebo příkazem Objekt/Objekt → Transformovat/Transform → Otočit/Rotate.

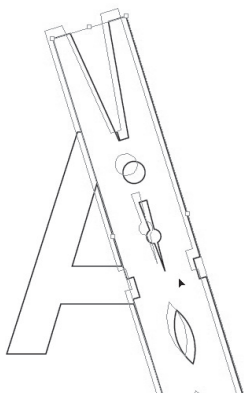
3. Držte stisknutou klávesu Shift a stejně jako na obrázku 7.23 otočte kolíček proti směru hodinových ručiček.
4. Vyberte nástroj Změna velikosti (S) a změňte velikost kolíčku stejně jako na obrázku 7.23.

Obrázek 7.23: Otočte kolíček a změňte jeho velikost stejně jako na tomto obrázku

Držte přitom stisknutou klávesu Shift, aby zůstaly zachovány původní proporce tvaru. Při umísťování kolíčku se řiďte podle zobrazeného náhledu čar.

- Po zdárné změně velikosti kolíček pomocí nástroje Výběr (V) přemístěte do podobné polohy, jakou zaujímá na obrázku 7.24.

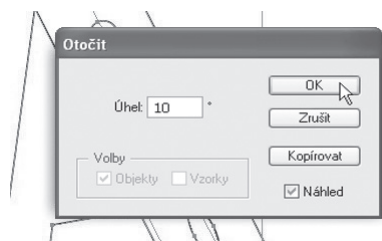

Obrázek 7.24: Kolíček umístěte stejně jako na tomto obrázku

- Příkazem Seskupit/Group (PC: Ctrl+G; Mac: $\mathbb{⌘}$ +G) oba tvary, písmeno „A“ i kolíček, seskupte do společné skupiny.

Ilustrace je již téměř dokončená, zbývá již jen obrázek otočit o 10° proti směru hodinových ručiček a pak pohodit výplň a tah.

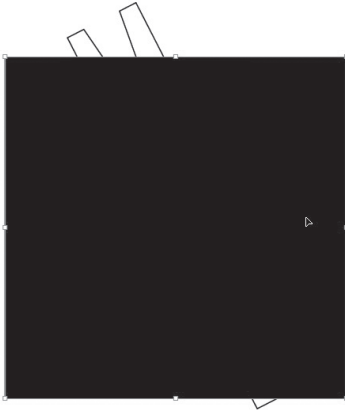
- Máte-li skupinu vybranou, otevřete příkazem Objekt/Object → Transformovat/Transform → Otočit/Rotate dialog Otočit/Rotate.
- Do pole Úhel/Angle zadejte hodnotu 10 a klepněte na OK (obrázek 7.25).

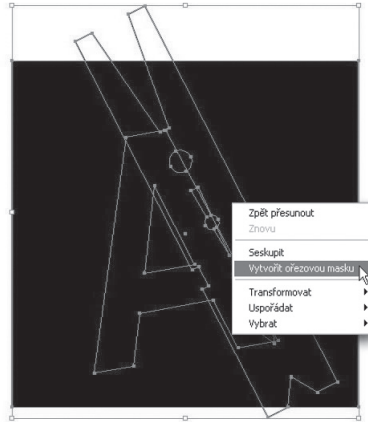
Obrázek 7.25: Pomocí dialogu Otočit/Rotate skupinu otočte o 10°

- Vytvořte čtverec o rozměrech 10 × 10 cm s černou výplní a bez tahu. Umístěte ho stejně jako na obrázku 7.26.
- Vyberte tento černý čtverec a zkopírujte ho do schránky, abyste ho později mohli ještě použít.

11. Vyberte všechny objekty a nastavte ořezovou masku (obrázek 7.72).
12. Kopii čtverce vložte dozadu za ilustraci (příkazem Úpravy/Edit → Vložit dozadu/Paste in Back).

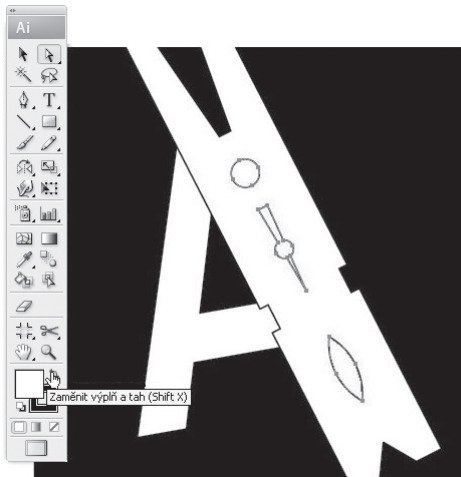

Obrázek 7.26: Umístěte na ilustraci čtverec o velikosti 10 × 10 cm, abyste podle něj mohli nastavit ořezovou masku

Obrázek 7.27: Vyberte čtverec i skupinu a nastavte ořezovou masku

13. Nástrojem Příčný výběr (A) vyberte bílé plošky uvnitř kolíčku a přiřadte jim černou výplň. Ikonou Žádný/None zrušte všechny tahy (obrázek 7.28).

Obrázek 7.28: Ilustraci k dokonalosti chybí ještě drobnost: správná výplň tvarů uvnitř kolíčku

Zkopírujte celou ilustraci, vložte ji v dokumentu na jiné místo a nastavte v ní inverzní barvu výplně. Celou kompozici nyní vidíte v nových souvislostech (obrázek 7.29).

Obrázek 7.29: Výsledná ilustrace a tatáž ilustrace po inverzi barev
 (Splynutí s tvarem písmene „A“ – količek na prádlo © 2005. Otištěno se svolením Jeremyho Kenisky.)

SHRNUTÍ

Nejrozšířenějším prostředkem vizuální komunikace jsou písmena. Většina veřejnosti si však jejich grafickou stránku naneštěstí neuvědomuje. Psané slovo se vyskytuje všude kolem nás a jeho vizuální vlastnosti bývají opomíjeny. Chce-li proto grafik objevit grafický potenciál písmen, musí se touto otázkou zvlášť zabývat. Při sledování televize nebo v kině si všimněte, jaké písmo je použito v názvu a titulcích. Vystihuje tvar a proklad atmosféru pořadu? Při nákupu si pozorně prohlížejte upoutávky a obaly. Zaměřte se na text a jeho provázanost s ostatními grafickými prvky. Je použité písmo pro daný druh výrobku a cenovou kategorii vhodné? Zabývejte se písmem v tištěných publikacích. Je použito funkčně a odpovídá danému vydavatelskému záměru nebo informacím? V této kapitole bylo naším záměrem představit vám písmena jakožto kompoziční prvky a vztáhnout kompoziční pravidla i na abstraktní tvary. V jednom z následujících projektů se kompoziční funkcí písmen budeme zabývat podrobněji a studium textových prvků rozšíříme i o tónovou hodnotu a barvu písma.